

John P. Snyder

MAP PROJECTIONS — A WORKING MANUAL

U periodičkoj publikaciji *Geological Survey Bulletin 1532* objavljena je 1982. godine studija Johna P. Snydera »Map Projections Used by the U. S. Geological Survey« (Kartografske projekcije koje upotrebljava Geološka služba SAD). Drugo izdanje objavljeno je 1983. a reprint drugog izdanja 1984. Na 313 stranica formata $23,2 \times 14,7$ cm obrađeno je 16 projekcija.

J. P. Snyder dopunio je navedenu studiju s još 11 projekcija i pod naslovom »Map Projections — A Working Manual« (**Kartografske projekcije — radni priručnik**) objavio je 1987. u periodičkoj publikaciji *U. S. Geological Survey Professional Paper 1395*. Studija ima sada 383 stranica formata $28,5 \times 23,2$ cm.

Nismo, nažalost, recenzirali u Geodetskom listu prvo izdanje te vrijedne publikacije, pa tu grešku, iako i opet sa zakašnjenjem, ispravljamo osvrtom na ovo novo izdanje pod novim naslovom.

Prvi, uvodni, dio te studije sadrži ove odjeljke:

1. Karakteristike kartografskih projekcija,
2. Geografska dužina i širina,
3. Geodetski datum i Zemlja kao elipsoid,
4. Promjene mjerila i deformacije kutova,
5. Transformacija osnovne kartografske mreže,
6. Klasifikacija i izbor kartografskih projekcija.

Potom su obrađene ove projekcije:

cilindrične projekcije: Mercatorova, poprečna Mercatorova, kosa Mercatorova, ekvivalentna, Millerova, ekvidistantna, Cassinijeva projekcija;

konusne projekcije: Albersova ekvivalentna, Lambertova konformna, ekvidistantna, bipolarna kosa konformna, polikonusa i pseudokonusa Bonneova projekcija;

azimutalne projekcije: ortografska, stereografska, gnomonska, opće perspektivne projekcije, Lambertova ekvivalentna, ekvidistantna, modificirana stereografska projekcija;

kozmičke projekcije: kosa Mercatorova, satelitska projekcija;

pseudocilindrične i ostale projekcije: Van der Grintenova, sinusoidalna, Mollweideova i Eckertove IV. i VI. projekcija.

Odjeljak o svakoj projekciji počinje kratkim navođenjem, u obliku sažetka, osnovnih svojstava te projekcije. Slijedi kratak povijesni osvrt, opis karakteristika te projekcije i njena primjena.

Osnovne kartografske jednadžbe (formule za računanje y, x iz φ, λ) i inverzne jednadžbe (formule za računanje φ, λ iz y, x) dane su u posebnim odjeljcima za Zemljinu kuglu i Zemljin elipsoid.

Samo za 10 projekcija koje se pretežno upotrebljavaju za karte vrlo sitnih mjerila ne navode se formule za elipsoid. To su ove projekcije: Millerova, ekvidistantna cilindrična, bipolarna kosa konformna konusna, ortografska, gnomonska, satelitska, Van der Grintenova, Mollweideova, Eckertove IV. i VI. projekcija.

Formule su dane bez izvođenja. Većinu formula autor je preuzeo iz postojeće literature, ali je neke formule preradio ili nanovo izveo, vodeći računa o efikasnosti kompjutorskog računanja. Za svaku projekciju navode se točke u kojima dolazi do neodređenih izraza i daju se formule za te slučajeve.

Za svaku projekciju prvo su dane osnovne jednadžbe (formule), a potom formule za pojedine parametre u tim jednadžbama. Za neke kompliciranije jednadžbe sve formule su dane onim redoslijedom kako se računaju.

Po mojem saznanju ovo je prva monografija o kartografskim projekcijama koja za sve obrađene projekcije daje i inverzne jednadžbe. Također je pohvalno što za tako velik broj projekcija daje osnovne i inverzne jednadžbe (formule) za preslikavanje Zemljina elipsoida.

Popis literature obuhvaća 140 naslova, a u dodatku na 106 strana dani su primjeri računanja. Knjiga završava indeksom pojmova.

Svima koji izučavaju kartografske projekcije, a posebno onima koji se bave praktičnim računanjima, ova knjiga je nezaobilazan priručnik.

N. Frančula

J. P. Snyder, H. Steward

BIBLIOGRAPHY OF MAP PROJECTIONS

John P. Snyder i Harry Steward objavili su 1988. godine u periodičkoj publikaciji *U. S. Geological Survey Bulletin 1856* publikaciju »*Bibliography of Map Projections*« (Bibliografija o kartografskim projekcijama).

Bibliografija sadrži bibliografske podatke o 2551 radu o kartografskim projekcijama od najranijih objavljenih radova do danas. To je najopsežnija i najkompletnija do danas objavljena bibliografija o kartografskim projekcijama.

Registrirani radovi objavljeni su na 28 jezika, koji su u tabelarnom pregledu grupirani u četiri grupe. Oko 83% ili 2120 naslova objavljeno je na četiri jezika prve grupe: engleskom, njemačkom, ruskom i francuskom. Najviše je radova na engleskom (1094). Na drugome mjestu je njemački s 591 naslovom, a slijede ga ruski (255) i francuski (180).

U drugoj grupi s ukupno 431 naslovom (8,2%) nalaze se talijanski (72), poljski (56), mađarski (46) i španjolski (36).

Nešto manje naslova (184) nalazi se u trećoj grupi, što je čini 9 jezika: kineski (30), bugarski (27), češki (26), nizozemski (22), japanski (21), latinski (19), švedski (16) portugalski (12) i hrvatski ili srpski (11).

U četvrtoj grupi je 11 jezika sa samo 33 naslova. Četiri bibliografije nisu svrstane ni u jedan od jezika.

Hrvatski ili srpski jezik je, dakle, po broju objavljenih radova o kartografskim publikacijama na 17. mjestu u svijetu. S tim bismo mogli biti zadovoljni. Ako se, međutim, usporedimo s poljskim, mađarskim, bugarskim ili češkim, tada je razloga za zadovoljstvo mnogo manje. Pri ocjeni doprinosa jugoslavenskih znanstvenika svjetskoj riznici znanja o kartografskim projekcijama treba reći da su jugoslavenski stručnjaci zastupljeni u ovoj bibliografiji s 21 radom. Spomenutim 11 na hrvatskom ili srpskom jeziku treba pribrojiti još 5 radova na njemačkom, 2 na španjolskom i 3 na engleskom jeziku, uz napomenu da su 2 rada na engleskom jeziku i 2 na španjolskom objavili naši stručnjaci koji dugo godina žive i rade u inozemstvu.

U posebnoj tablici dan je i prikaz po godinama objavljivanja i jezicima na kojima su radovi pisani. Prije 1800. godine registriran je 51 naslov na 8 jezika. Vodeći jezici u tom razdoblju su engleski, njemački i francuski. Začuđuje da je samo 19 radova na latinskom jeziku. U prvom desetljeću 19. stoljeća na prvo mjesto izbija njemački i zadržava to mjesto kroz čitavo stoljeće (125 naslova od ukupno 292). Najviše radova na njemačkom jeziku registrirano je i početkom 20. stoljeća. Tek od 1940. na prvo mjesto izbijaju SAD, a od 1950. povećava se i broj radova na ruskom. Da je problematika kartografskih projekcija i danas aktualna, svjedoči preko 1000 naslova registriranih u ovoj bibliografiji a objavljenih nakon 1960. godine.

U uvodnom dijelu dan je i popis periodičkih publikacija iz kojih je u bibliografiju preuzeto 8 i više naslova. Takvih je publikacija 51 od ukupno preko 400 različitih periodičkih publikacija kojima su se autori služili u sastavljanju ove bibliografije.

Svi naslovi svrstani su u bibliografiji po abecednom redu autora i numerirani od 1 do 2551. U indeksu pojmova, na kraju knjige, uz svaki pojam (najčešće su to

nazivi pojedinih projekcija ili grupa projekcija) navedeni su brojevi svih naslova u kojima se taj pojam obrađuje. Na taj je način vrlo lako naći bilo koje djelo pojedinog autora ili sve naslove o pojedinoj projekciji ili temi.

Bibliography of Map Projections J. P. Snydera i H. Stewarda neophodno je pomagalo svima koji izučavaju kartografske projekcije.

N. Frančula

GEODETSKI NORMATIVI

Poslovna zajednica »JUGOGEODET« obaveštava čitaoce časopisa »Geodetski list« da su izašli iz štampe »Geodetski normativi«, koji sadrže sedam poglavlja:

- Osnovni radovi
- Premer
- Komasacija
- Inženjerska geodezija
- Osnovna karta
- Katastarsko klasiranje i bonitiranje zemljišta
- Održavanje premera i katastra zemljišta.

Normativi se mogu naručiti kod »Geokarte«, 11000 Beograd, ulica Bulevar Vojvode Mišića br. 39. sa naznakom za geodetske normative.

Cena po jednom primerku iznosi 100 dinara, a uplatu treba izvršiti na žiro-račun »Geokarte« broj 60802-603-1445.

Upravo je izašla iz tiska knjiga

Prof. dr. Dušan Benčić
GEODETSKI INSTRUMENTI

Ovaj udžbenik geodetskih instrumenata sadrži pet osnovnih poglavlja sa opisom razvoja i suvremenih konstrukcija instrumenata za mjerenje kutova, visinskih razlika i mjerenja duljina, te posebno tahimetara — univerzalnih geodetskih instrumenata i modularnih geodetskih sistema. Posebna je pažnja poklonjena automatizaciji mjerenja, suvremenom razvoju mjerne tehnike, te pogreškama i praktičnim ispitivanjima instrumenata.

Uz tvrdi platneni uvez udžbenik ima 548 stranica, 380 slika i 27 tablica.
 Izdavač: »ŠKOLSKA KNJIGA«, ZAGREB, Masarykova 28

NARUDŽBENICA

kojom od IRO ŠKOLSKA KNJIGA, 41000 Zagreb, Masarykova 28, neopozivo naručujem knjigu

Šifra	Količina	Autor	Naziv knjige	Cijena
31613	Benčić:	GEODETSKI INSTRUMENTI	490,00 d

KUPAC/

Prezime i ime — naziv:

Poštanski broj Mjesto

Ulica i kućni broj:

Način plaćanja:

1. pouzećem uz 10% popusta, poštarinu snosi kupac
2. virmanom uz 10% popusta

Reklamacije se primaju u roku od 8 dana po primitku knjige ili računa.
 U slučaju spora nadležan je sud u Zagrebu.

Žig i potpis